

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

Протоиерей П. Икономовъ.

Редактира комитетъ.

Отговоренъ редакторъ:
Протоиерей П. Икономовъ

Статии, съобщения, обявления и пр. да се изпращатъ до редактора на в. „Хр. Защита“
ул. „Полков. Минковъ“ № 24—Варна

Всички суми за вестника да се изпращатъ до касиера на св. Митрополия — Варна

По поводъ едно окръжно на Св. Синодъ.

Повърхността, липсата на въра и идеализъмъ, както и силно-развиващия се култъ на Мамона, почти сръдъ всички слоеве у насъ, сж явни признаци на мораленъ упадъкъ. Това се отнася както и за отдѣлния човѣкъ, така и за цѣли нации.

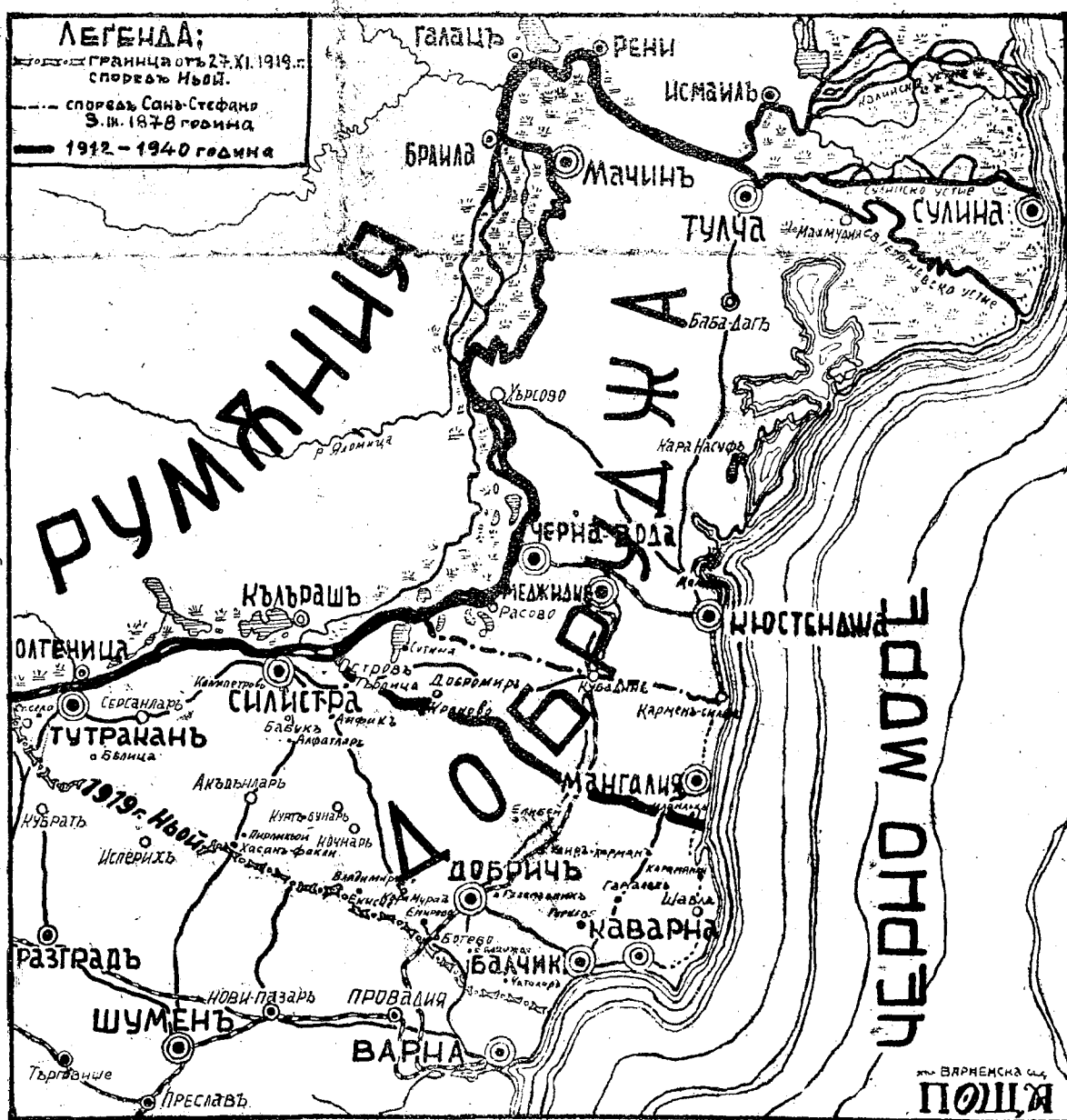
Тамъ, гдето върата не сгрѣва и не убодрява човѣшката душа, нито пъкъ затвърдява убеждението, че той може и планини да премѣства и хода на нѣщата да измѣня, тамъ винаги ще лѣха студенина — пустошъ. Тамъ радоститѣ и разцвѣта на живота, красотитѣ и чара на природата, не ще намѣрятъ вече своитѣ органически елементи и импулса за продължение и подържане на живота. Ето защо, водачитѣ на нашия народъ трѣбва първи да бждатъ най-ревностнитѣ пазители на върата, на тая живъ и божественъ пламъкъ, който усмисля и подсилва желанието у човѣка да живѣе, да твори блага и да се бори съ всички негоди. Упората на нашия народъ, въ неговото бурно и славно минало, бруленъ отъ много вѣтрове и неправди презъ течение на вѣковетѣ е била върата му въ Бога и въ неговата мисия всрѣдъ другитѣ нации. За това първата грижа на водачитѣ му трѣбва да бжде да подготвятъ достоенъ кадъръ отъ държавни служители, които да обичатъ професията си, нацията, традициитѣ и обичаитѣ на сръдата изъ която сж излѣзли и винаги да сж готови да жертватъ себе си за благоденствието на страната. Ако у тѣхъ, народнитѣ водачи, будители, учители и служители, пламъка на живота и спасителната въра угасне, ние сме обречени на загиване. Църквата, училището, войската, печата, литературата и искуството, всички тия национални и социални сили трѣбва да се впрегнатъ въ изграждането на държавата и националната душа. Примѣра и саможертвата отгоре трѣбва да дойдатъ, защото тѣмъ много е дадено и много ще имъ се иска. Но за това свѣто служение, отъ всички, които му се посвещаватъ, се изисква една сериозна духовна подготовка. Всички тѣ сж призвани сърдечно, съвестно, всеотдайно да служатъ на народнитѣ идеали и олтари, било чрезъ църквата, било чрезъ училището, искуството, литературата или печата. Изхождайки, по всѣка въроятност отъ тия разбирания, св.

Синодъ, висшата църковна управа, съ специално окръжно, отне правата на свещеника да заема челни мѣста, било въ банки, кооперации и др., които му носѣха известни материални облаги, само и само да запази авторитета на свещенослужителя и на самия институтъ — св. Църква. Тая наредба е твърде навременна и дълбоко смислена. Свещеницитѣ драговошно се подчиниха на това нареждане, защото сж увѣрени, че тѣ сж невмѣстими съ неговия

апостолатъ. Тая жертва върваме, че ще бжде добре оценена и не ще бжде поставенъ свещеника въ положението да се бори съ мизерията и нищетата, нѣща които ще убиятъ ревността и идеализмътъ му и подронятъ авторитета му. Ние знаемъ, че родната армия брани националната територия, а църквата — народната душа. Както се намиратъ сръдства достатъчни за първата, така ще се намѣрятъ и за втората, безъ да бждатъ поставени служители-

тѣ на тия два народни институти да търсятъ косвени доходи за да могатъ сносно да живѣятъ.

Въ деня, въ който българската православна църква се възроди въ апостолски духъ, чрезъ самоотвержени и вдъхновяващи се отъ висшитѣ християнски и национални добродетели и идеали, служители, въ него день народътъ ни ще почувствува топлината на Христовата въра и ще намѣри въ нея утѣха, гранитна упора и надежди въ свѣтли бжднини.

По силата на Крайовския договоръ — оная частъ отъ Златна Добруджа, която преди 27 години Ромъния въроломно откъсна отъ България се наново възвърна къмъ Майката Отечество.

Южна Добруджа стана пакъ наша и то за винаги, а Северната остава още подъ ромънска власт.

Южна Добруджа обхваща 7,726 кв. клм. Съ нея България става 110,872 кв. клм.

Населението отъ тая частъ възлиза на около 400,000 души. Гъстотата на населението е по-малка отъ тая на България.

Добруджа е житницата на България. — Въ нея вирѣятъ отлично житнитѣ растения: жито, царевица, ечемикъ, овесъ, ржъ и просо.

Индустриалнитѣ растения, рапица, слънчогледъ, конопъ, ленъ, памукъ, захарно цвѣкло и тютюнъ, едва задоволяватъ мѣстнитѣ нужди, съ изключение на рапицата, соята и тютюна.

Производството на варива и зеленчуци, на първо мѣсто фасула, нахута и граха е отъ най-голѣмо значение за българското стопанство. Лозята иматъ предимно виненъ характеръ, а не десертенъ.

Производството на фуражи е по-слабо отъ това въ България. За скотовъдството понастоящемъ липсватъ сведения. Индустрия — незначителна. Въ индустриално отношение тя ще има значение на единъ пласиментенъ пазаръ. Чисто стопанското значение на присъединяването на Южна Добруджа се свежда къмъ следното:

1) Увеличаване самозадоволяването съ нѣкой артикули на първо мѣсто отъ които стоятъ зърненитѣ храни. 2) Нарастване на экспортнитѣ излишци отъ жито и царевица съ 80 х. тона жито и 50—60 хиляди тона царевица. 3) Разширяване вътрешния пазаръ на страната и 4) Откриване на нови пласиментни възможности за българската индустрия.

А. И. Мановъ.

Християни ли сме?

Не минава день безъ да четемъ въ ежедневниците за убийства, самоубийства, кражди и много други злодеяния. Не напразно нашия архипастиръ Н. В. Преосвещенство г. г. Иосифъ изказа душевната си болка предъ гражданството и учащата се младежъ при честването паметта на о. Паисий въ Морската градина, по въпроса за разслабенитъ нрави. Човѣчеството, като че ли деаилира отъ правия си път и върви къмъ нравствена поквара и падение.

Материализмътъ, измамата, корупцията, алчността доминиратъ почти въ всички слоеве на обществото. Не сме ли въ правото да запитае: християни ли сме? Изпълняваме ли божественитъ принципи на християнството, за което сж текли потоци отъ невинна човѣшка кръвъ?

Не, за жалост!

Защото днешния християнинъ, при всички усилия, които употребяватъ отговорнитъ фактори напоследъкъ, не може още да се отърси отъ противорелигиозни течения, внушени и на младежта отъ известно време, които тъй нагледно изброява въ „Църковенъ вестникъ“ брой 36 год. 41, Н. В. Преосвещенство Пловдивския Митрополитъ г. г. Кирилъ. Християнитъ днесъ нѣматъ ясна представа за предназначението си. Тѣ сж студени типични автомати, които сж заразени отъ материализма и егоизма. Тѣ сж, най-после, хора, които се казватъ християни, безъ обаче да сж такива въ сжщностъ и безъ да знаятъ и самитъ какви сж, свикнали да се грижатъ само за себе си безъ да ги е грижа, че ближния имъ страда, че цѣли семейства умиратъ въ заразената атмосфера на сектанството, безвѣрие, разочарование, безчувствие къмъ страданията на вдовици и сираци, гинѣщи въ немотия.

Ето ви една картина, която вмѣсто да символизира духовния свѣтъль животъ, отражава черната и неминуема смъртъ.

Да разгледаме най-напредъ семейството. Какво ще видимъ тамъ? Християнски пориви, добродетелни дѣла? Не! Ще видимъ семейства чужди за всѣко идеално, благородно и възвишено чувство, семейства, които живѣятъ само за плътски удоволствия, игнорирайки духовното възмогане, семейства, които изпълняватъ „религиознитъ си задължения безъ чувство, състрадание и стремѣжъ да въздействуватъ на заблуденитъ, отруденитъ. Всичко това, защото днесъ брака се счита отъ мнозина за една търговска сдѣлка.

Да влеземъ въ църквата. Какво ще видимъ тамъ? Дали събрание на християни, които съзнаватъ цѣлта на черкуването си, християни, които разбиратъ истинското значение на богослужението, молитвитъ?

Не! Ние ще видимъ въ болшинството типично събрание на имесамохристияни, които сухо и машинално изпълняватъ християнскитъ си задължения, безъ да сж въ сжщностъ такива. Всичко това става за туй, защото твърде малко знаятъ за вѣрата си и за жертвата на Христа.

Да влеземъ въ училището. Какво ще видимъ тамъ? Нима ще видимъ да доминира оня елементъ, който е тъй необходимъ за нравственото възпитание на младежта!

Не, за жалост! Ние ще видимъ повече натрупвания на сухи знания, безъ душа и размахъ и безъ истинския кипящъ религиозенъ потикъ, който създава характера, и облива духовната сжщностъ на човѣка съ любовъ къмъ родината и ближния. Не можемъ да отменимъ безъ задоволство, че се въвежда сега въ гимназиитъ макаръ въ ограниченъ размѣръ, религиозното обучение. Това е навременно и отрядно.

Значи, отъ семейство безъ добродетели и вѣра, училище безъ религиозно-нравствено възпитание, църква безъ достатъчно подготвени и ревностни служители, какво може да се очаква? Общество съ добродетели, съ евангелски начала и християнски задължения? Или, общество, трѣгнало по пътя на нравственото разтѣние?

Отъ общество, въ което всѣки се стареа да експлоатира другия, да унищожи ближния си, силниятъ да подтиска слабиятъ, какво може да се очаква? Ето защо не трѣбва да се очудваме отъ ежедневно оповестенитъ злодеяния въ нашата преса.

Въ заключение? Прояви на моралния упадъкъ и материализма ни завличатъ, за жалостъ, къмъ пропастьта на гибелта и тлѣнието, защото моралното равновесие е загубено и гласътъ на съвестта заглушенъ.

Вървейки по този път на нравственъ упадъкъ, преспивайки вика на съвестта, ние задушаваме божественитъ прояви на духа и свѣтлия умъ за творческа и полезна личност, колкото и да „изобилствуватъ културнитъ и просвѣтни организации.

Само вѣра въ живи дѣла, вѣра гореща, пламенна, освѣтяваща душата, упиваща духа за себеотрицание и изпълнение на велики дѣла, ще може да ни спаси и постави подъ славното и спасително знаме

Най-голѣмиятъ благодетель-даритель на първия институтъ за обществена медицина въ България

✠ Димитъръ Петровъ Кудоглу

На 8 мартъ т. год. признателния Пловдивъ—мъже, жени, деца, старци се стекоха да отдадатъ последна почитъ на своя голѣмъ благодетель Димитъръ Петровъ—Кудоглу.

На онзи свиденъ българинъ почитанъ и уважаванъ отъ най-първия гражданинъ въ страната до най-последния за неговото крупно дѣло—изграждане и подържане въ Пловдивъ на „Домъ на благотворителността и Народното здраве“ Димитъръ Петровъ Кудоглу.

Видниятъ общественникъ Еюженъ Релжисъ, писателъ и хуманистъ, известенъ въ цѣла Европа, при посещението на Дома казва: „Изразявамъ моя дълбокъ възторгъ за Института учреденъ отъ Димитъръ П. Кудоглу. Посетихъ го и съ радостъ констатирахъ въ този кжтъ на нашата Европа образцово осжществена социална и медицинска assistance.

Вашия институтъ е едно отъ огнищата за морално и физическо здраве, каквито трѣбва да се намножатъ въ цѣлия свѣтъ, за да се приготви за човѣчеството една ера на социална правда и на творчески миръ“.

Величествено, всрѣдъ града Пловдивъ, на площада „Царъ Симеонъ“ се издига пететажно здание купено отъ Кудоглу за 5,000,000 лв. и подарено на българския народъ съ нотариаленъ актъ № 109 отъ 13.XII. 1926 година. Той подарява сжщо и двата си тютюневи четириетажни, съ изба и таванъ склада, масивна на права, построени на 1425 кв. м. мѣсто, оценено за 15,000,000 лв.; приходитъ отъ които ще служатъ на вѣчни времена за издръжка на Дома, като се е задължилъ да внася ежегодно 800,000 лл. въ видъ на наемъ за тѣхъ.

За пригодността на постройкитъ: парно отопление, електр. инсталация, двигатели на вода, бани, перални, дарителя прибавя 1,756,377 лв.; за регентовъ апаратъ, кварцови лампи, диатермия, микроскопия, материали за модерна и пълна лаборатория, лампи за освѣтление, мебели и пр. нови 3,126,000 лв. Домътъ е обзаведенъ по най-последнитъ изисквания на науката, техниката, удобствата, па ако щѣте и лукса. Катастрофалното земетресение на 18 априлъ 1928 година повреди сери-

на Христа. И само тогава обществото ще трѣгне по оня творчески и християнски път, който води къмъ истинско благоденствие.

озно този великолепенъ палатъ на човѣщината, но Кудоглу се притече съ 1,840,000 лв. да възстанови и заздрави Домътъ, съгласно изискванията на науката, за да противостои на катастрофални трусове, като едновременно изпраща 100,000 лв. за пострадалитъ пловдивски граждани.

Цѣлото дарение за Домътъ „Кудоглу“ въ стойностъ на движими и недвижими имоти, нееми и пр. възлиза на 35 милиона лева.

Създаването на „Дома“ има за върховна задача опазване здравето на всѣки отдѣленъ човѣкъ. Здраве-источникъ на радости въ живота. Безъ добро здраве нѣма доволство. Здравето, свободата и отечеството ценимъ, обаче, само тогава, когато ги загубимъ.

Домътъ има следнитъ отдѣли: отдѣлъ за прегледъ на деца, на майки; отдѣлъ за борба съ туберкулозата, брачна съвещателна станция, рентгеновъ и електролѣчебенъ кабинети, лаборатория, противобѣсна станция, салонъ за сказки, реферати и пр., богата библиотека. Дарителя подчертава голѣмата грижа да се създаде поколѣние здраво физически и нравствено, годно да твори морални и материални блага за родината.

Въ своитъ доводи той добавя: „Домътъ ще служи за поощряване благотворителността и милосърдието“.

Отъ откриването на дома — 8.XI. 1927 год. — до 31.XII. 1938 година презъ разнитъ отдѣли сж минали за прегледъ 709,735 пжти посетители, за да търсятъ въ него просвѣта, съвети, упжтвания, лѣкъ за болеститъ, които сж бичове за днешния човѣкъ, за днешното семейство, за обществото и държавата. До края на 1938 година всичкитъ разходи, споредъ отчета, сж били 13,483,004 лв.

Домътъ се грижи за здравето на беднитъ безплатно и върши безплатно услуги на държавнитъ и общински санитарни власти и учреждения.

Повече отъ 80% отъ цѣлата дейностъ е безплатна.

Лабораторията на Дома е преименувана на Пловдивска окръжна хигиенна лаборатория при дома „Кудоглу“ и обслужва всички здравни служби въ окръжитъ: Пловдивски, Старо-загорски, Хасковски, Мжстанлийски и Пашмаклийски.

Огромна животворна свѣтлина прѣска Домътъ и гони мрака, неве-

Ал. Иорданъ

Начало на българския театъръ въ Ромъния*)

— Не е едно праздно твърдение, когато кажемъ, че цѣлото културно и политическо възраждане на България се дължи на ромънитъ и Ромъния.

Тукъ се организираха повече отъ българскитъ революционни чети, които, преминавайки Дунава, нападаха турцитъ¹⁾; въ Букурещъ се събра първия неофициаленъ парламентъ на България²⁾; подъ влиянието на прокламацията въ Ислазъ, бѣ съставенъ първия проектъ на новобългарската конституция³⁾; подъ преситъ на печатницата въ Мунтения

излѣзе първата книга на съвремененъ български езикъ⁴⁾; у насъ се оформи родоначалникътъ на новитъ български училища⁵⁾; цѣла плеада писатели, които поставиха основата на българската литература и я направиха блѣстяща, живѣха въ нашата родина⁶⁾; на брѣга на ромънския Дунавъ, се постави основата и станаха първитъ научни манифестации на Българската академия⁷⁾; на ромънска земя видѣха свѣтлината на печатането повече отъ 500 книги⁸⁾ и приблизително 50 периодични списания⁹⁾; у насъ функционираха повече отъ 20 български печатници¹⁰⁾ и въ заключение ние ще кажемъ, че сжщо въ Ромъния се зачена драматическия родъ и българското драматическо искусство, съ което ще се занимаемъ сега.

Родоначалникъ, както на рода и на българското драматично искусство, е Добри Войниковъ.

Синъ на свещ. Василий отъ градъ Шуменъ, Добри Войниковъ е ро-

денъ на 10 ноемврий 1833 год., трето дете, но първо момче на своитъ родители. За попъ Василий се казва, че е билъ голѣмъ любителъ на музиката и презъ свободното си време е свирилъ на българския националенъ инструментъ, нареченъ булгарина, единъ видъ китара съ три струни.

Попъ Василий си замина по дългия път на земния животъ, когато неговиятъ синъ бѣ още на крехка възраст, така че Добри бѣ изгледанъ отъ майка си, а по-късно подпомогнатъ отъ зетя на последната, Ангелъ Стояновъ, единъ отъ първитъ търговци въ Шуменъ.

Първоначалното си образование получилъ въ училището на учителя-книжаръ С. Изворски, кждето билъ записанъ подъ името Добри Поповъ, понеже баща му билъ свещеникъ.

Следъ завършване училището на С. Изворски, Добри отива въ по-вишето училище на С. Филаретовъ, основано въ 1846 год., кждето се преподавали следнитъ предмети: въроучение, старобългарски и новобългарски езици, старогръцки и новогръцки, нѣмски и турски езици,

математика, обща история, география и естествена история.

Презъ времето, когато Добри посещава училището на Филаретова, гр. Шуменъ приелъ приблизително две хиляди бѣжанци—поляци—които останали въ тоя градъ отъ октомврий 1849 год. до септемврий 1850 год. Между тѣхъ се намирали и голѣмитъ революционери: Бешъ, Лайосъ, Кошутъ, Дембински, които присадили въ Шуменъ революционната атмосфера, въ която живѣли до тогава.

Малко време следъ настаняването имъ тукъ, се явява една тѣсна дружба между дошлитъ бѣжанци и мѣстнитъ жители, като тѣзи последнитъ взимали живо участие въ събранията, баловетъ и музикалнитъ забави, давани отъ емигрантитъ. На тѣзи забави се играело мазурка и чардашъ, вмѣсто българскитъ хора, а пъкъ шуменци започнали да замѣтятъ националната носия съ нѣмски дрехи.

Понеже тѣзи забави се нуждаели отъ постояненъ оркестъръ, то на помощъ на организацията се притекълъ унгарецътъ Сафранъ, подпомогнатъ отъ мѣстнитъ музиканти,

*) Настоящата статия е помѣстена въ ромънското списание „Реоскурагъ literare“, № 5 отъ м. май 1940 год. отъ известния ромънски историкъ, ученъ и литераторъ Ал. Иорданъ.

Поднасяме я на читателитъ си съ двойка цель: 1) да се види какъ мислятъ ромънскитъ учени по този въпросъ и 2) да си кажатъ думата нашитъ литератори и театрални дейци

Всѣка статия—отговоръ—кратко написана и обективна, ще бже помѣстена въ в. „Хр. Защита“.

жестовото, страданията и сълзите. Въ този Домъ всѣко културно начинание има подслонъ. Въ него всѣки нещастникъ въ живота намира утѣха и подкрепа.

Все още виждамъ отъ пѣтната врата детскитѣ колички, загриженитѣ майки съ сѣжни рожби на рѣже, жени, мѣже, деца, старци по коридоритѣ дошли съ силна вѣра да намѣрятъ облекчение и изцѣление на своитѣ душевни и тѣлесни болки и страдания. Чувамъ глухия гънтежъ на рентгеновия апаратъ, виждамъ ослѣпителната свѣтлина на кварцовитѣ лампи да облъчватъ недѣгави деца и юноши и тогава смилено моляхъ Бога да даде дългъ животъ и щедро да награди създателя на този храмъ на човѣщината.

Той изпълни заповѣдта на Христа: „Не си събирайте съкровища на земята, гдето ги яде молецъ и ржжда и гдето крадци подкопаватъ и крадѣтъ; но събирайте съкровища на небето, гдето ни молецъ, ржжда ги яде и гдето крадци не подкопаватъ и не крадѣтъ“...

„Първомъ търсете царството Божие и Неговата правда, а всичко друго ще ви се даде.“

Той почина на 77 години въ Пловдивъ. Роденъ въ с. Габрово (Ксантійско), гдето поправа бащината си къща и я подарява за училище, устроилъ аптека тамъ, условилъ лѣкаръ съ 3,750 лв., съ задължение да посещава безплатно всички семейства. Крупнитѣ суми, съ които е подпомагалъ разнитѣ благотворителни дружества и частни лица, възлизатъ на 2,574,555 лв., безъ да се смѣтатъ раздаденитѣ суми по-малки отъ 1,000 лв.

Трѣбва да е билъ много богатъ този човѣкъ, та е правилъ такива благодеяния—ще каже нѣкой.—Не! Та нима въ България, пѣкъ ако шѣте и въ Варна, нѣмали по-богати отъ него? Но не правятъ това. Той е намиралъ смисълъ въ живота, радостъ и щастие, когато е можелъ да бжде полезенъ на народа си, на беднитѣ, на страдащитѣ...

Днесъ той не е вече между живитѣ. Нека смирено да се поклонимъ предъ дѣлата на голѣмия българинъ и кажемъ: „Вѣчна да е паметта му и нека славата му се носи отъ родъ въ родъ!“

М. Сл. Йорданова

МЕТОДИИ БАЛАЛЧЕВЪ

скулпторъ-рѣзбаръ

изработва църковни иконостаси съ най-финна и художествена рѣзба.

Ателие: София, ул. „Бистрица“ № 3, телефонъ № 2-57-46.

3—12

Тебе Господи!

Крѣвна разпра насадиха
Нѣой, Версаилъ, Трианонъ,
мечъ и грѣмъ вечъ отмѣниха
разумъ миръ и редъ-законъ.

Съ рани се покри земята
и съ димящи срутини,
болка се всели въ сърдцата,
мракъ въ народни сѣдбини....

Ще разперя азъ крилата
въ дължъ и ширъ по цѣлий свѣтъ,
ще се вдигна въ небесата
съсъ могъщъ и смѣлъ полетъ
и въ безкрая азъ ще срещна
Бога въ ангелския сборъ,
тамъ всрѣдъ сбора ще запитамъ:
— Що отегли своя взоръ
отъ земята и народа?
Далъ за жертви, ил' за химнъ
въ тържества и жива сгода,
та свѣта зашла се съ димъ?
Где остана света мъдростъ,
милостъ, съвестъ и любовъ?
Где очакваната радостъ
и животъ божественъ новъ?
Виждъ земята съ крѣвъ залѣта,
стонъ, въздишка чуй се вредъ!...
Не отвръщай си главата!
Не заставай глухъ и блѣдъ!
Я вдѣхни ми Твоя пламъкъ
и духа ми укрепи,
да разпаля въ хижа, въ замъкъ
вѣра въ Твойтъ красоти!
Съ миръ и правда да превърна
този свѣтъ за новъ животъ,
та и Тебе да възвърна
при забравения народъ!
Химни да запѣй земята
и съ надежда озари,
сговоръ да живѣй въ сърдцата
и любовъ да зацари!

Ем. Мутафовъ.

Лѣтовище „Н. В. Митрополитъ Носифъ“

Въ землището на с. Черни връхъ, край извора „Момина сълза“ се издигна една скромна сграда, чието предназначение е за лѣтуване на физически слабитѣ хора. Една социална придобивка, приносъ къмъ човѣщина и добротворство.

Въ моментъ на кипяща полска работа, жителитѣ на Черния връхъ обединени около своитѣ водачи, решиха да сложатъ началото на културното издигане на тоя изоставенъ край.

Чистиятъ планински въздухъ, лѣчевнитѣ слънчеви лъчи, а най-вече прочутата вода „Момина сълза“ вливатъ живителна струя въ организма на нуждающия. Само нѣколко дни съ достатъчни за изпитване ползата и истинското удоволствие отъ новото лѣтовище.

Андреевъ.

Прот. П. Икономовъ

Сектантска заблуда.

Сектата на адвентиститѣ, между многото заблуди, които упорито и системно разпространява между протичикитѣ хора, е и тая, че второто пришествие, ще се случи наскоро. Не за пръвъ пѣтъ тѣхни „пастори“ сж предсказвали и точно определяли деня и часа, когато Исусъ Христосъ ще се подаде отъ небето обржженъ отъ ангели и архангели, за да слезе на земята и повика всички народи, да дадатъ отчетъ за дѣлата и мислитѣ си предъ него.

Не отдавна, единъ такъвъ прочутъ „пастиръ“ на тая секта въ Америка (страната на чудесата и странноститѣ) ималъ куража и „вдъхновението“ да предскаже и точно определи деня и часа, когато Господъ Исусъ Христосъ пакъ щѣлъ да дойде. Точно въ 12 часа презъ нощта. Това се е случило не отдавна въ едно градче близо до Нью-Йоркъ. Смутени и изплашени отъ това пророчество, 35 семейства — адвентисти, изпаднали въ нѣкаква особена паника. Продали имотитѣ си, а пѣкъ сумата отъ 4 милиона долара внесли въ Нью-Йорската община, за да бжде раздадена на беднитѣ, а тѣ сж оттеглили на островъ Lang-Islands, за да дочакатъ свръшека на свѣта. Денятъ приближава, обаче, никакви признаци не сж долавяли за такъвъ свѣтовенъ катаклизъмъ. Най-после, очаквания денъ дошелъ, но, за голѣма изненада, никакви небесни знамения, за които имъ говорили „пастира“ не се явили. Ударилъ и последния ударъ на часовника—12 часа. Нищо страшно, нищо особено. Нощта отминала, слънцето наново изгрѣло, както порано, и на време залѣзло, както по старому. Тѣ не изгубили, обаче, търпение. Минали още дни, недѣли, месеци и чудото не става. Исусъ Христосъ отказва да се яви по облацѣтъ и да тури край на свѣта. Най-после, паниката отминала, хорицата сж дошли на себе си, напустнали острова. Като се видѣли безъ цель въ живота и безъ парица въ джеба, тия 35 семейства, решили да отидатъ и си искатъ обратно 4 милиона долара, подарени на Нью-Йорската община. Тѣ били първитѣ нещастници, които поискали помощъ отъ собственото си дарение.

Ние знаемъ и други лъжливи пророчества лансирани и разпространявани отъ тия „пастори“ на тая секта, която за жалостъ е свила гнѣздо и у насъ, особено, изъ крайнитѣ на градоветѣ.

Въ колонитѣ на в. „Хр. Защита“ се изнесоха нѣкои отъ подвизитѣ на българскитѣ „пастори“ адвентисти, които за жалостъ не се раз-

Душата

Християнинътъ трѣбва да се грижи за душата си, както се грижи за очитѣ си. Най-малкитѣ грѣшки могатъ да погубятъ душата.

Детето на единъ желѣзаръ мислѣло, че върше незначителна работа, забивайки гвоздеи на вратитѣ. То си казало: „Гвоздеитѣ могатъ да се извадятъ леко“

Баща му напраздно правилъ забележки да не поврежда вратитѣ. Детето, обаче, ги напълнило съ гвоздеи и, като се наситило, почнало да ги изважда съ клещитѣ. Но, вратитѣ останали съвсемъ поведени.

Тогава казалъ му бащата: „Дете мое, оставихъ те да видишъ, че не е малка работа да забивашъ гвоздеи по вратитѣ, защото се повредиха, научи се сега да не правишъ така и съ душата си, защото, ако погубишъ душата си, не ще можешъ да направишъ друга, както азъ ще направя нови врати вмѣсто повреденитѣ.“

Да се пазимъ отъ грѣховетѣ, защото тѣ се забиватъ въ душата ни и я повреждатъ, както гвоздеитѣ — вратитѣ.

Да не забравяме, че въпроситѣ, които доминиратъ нашата сѣдба, не се изчерпватъ съ въпроса за хлѣба, дрехи и жилища. Следъ като ги има, човѣчеството не ще бжде по-добре. Колкото и да сме материално облекчени и завардени, пакъ оставатъ болеститѣ, страданията, смъртта. А следъ това...? Материата и материализма — сж безсилни тукъ. Тогава кой ще го подкрепи? Само религията.

Къмъ виното не се показвай храбъръ, защото виното мнозина е погубило.

личаватъ отъ колегитѣ си отъ Америка.

До кога Българската държава ще толерира търгашеството съ вѣрата и пакостната дейность на тия чужди агенти у насъ?

Българино, пази праотечествената си вѣра и се пази отъ тия вълци, облечени въ овчи кожи.

което дава възможность и на Добри Войниковъ да се прояви като цигуларъ.

Въ 1855 год. Добри Войниковъ е изпратенъ отъ неговия роднина Ангелъ Стояновъ, въ френския колежъ въ Цариградъ, кждето обаче, не е могълъ да остане повече отъ две години, защото въ онова време умира неговиятъ благодетелъ.

Презъ това време Войниковъ се запознава добре съ френската литература, участвува въ оркестъра на колежа и се отличава на нѣкои тържества¹¹⁾.

Следъ смъртта на благодетеля си, Добри Войниковъ е принуденъ да се върне въ Шуменъ, кждето го срещаме въ 1858 год. учителъ, а една година по-късно директоръ на основното училище.

Като директоръ, Войниковъ въвежда въ училищната програма риторика и българска история¹²⁾.

Презъ сжщото това време, той организира единъ оркестъръ, съставенъ отъ 12 негови ученици, съ които дава многократни забави. Тази дейность на Войникова не е

била по вкуса на нѣкои чорбаджии отъ училищния комитетъ, което довежда до избухване на конфликтъ между директора и комитета и който конфликтъ заставя Добри Войникова да се отзове на поканата, отправена му отъ Д. В. Маншовъ, да отиде като учителъ въ Болградъ, за гдето се знае, че е сжществувала една голѣма българска колония.

Заминаването на Войниковъ става презъ 1864 г., но вмѣсто да отиде въ Болградъ, той се спира въ Браила, кждето бива назначенъ учителъ въ мѣстното българско училище. Сега започва неговата дейность въ Ромъния, която продължава до 1878 г., когато, напушайки земята на нашата страна, умира на 27 мартъ отъ тифусъ¹⁴⁾.

Установилъ се въ Браила, Войниковъ се заема сериозно съ учителската дейность, давайки на образователната система силенъ български отенѣкъ.

Въ края на учебната 1864—1865 г., първата му година като учител тукъ, Войниковъ организира едно тържество, въ чиято програма фигурира и една негова импровизация, програма отъ шестъ ученика, отъ

разговоритѣ на които се подчертава прогреса, направенъ подъ ръководството на Войниковъ, бичувайки въ сжщото време употребяваната метода отъ другитѣ учители¹⁵⁾.

Презъ това време, въ 1866 г., той организира съ помощта на младитѣ българи отъ Браила първата артистична труппа, съ която преброява цѣлата ромънска страна, като дава представления.

Отъ една статия, излѣзла презъ 1906 г., узнаваме, че въ труппата на Войниковъ сж участвували следнитѣ лица: Скаріотъ Стратовъ, Б. Несовъ, Николай Йордановичъ, Павелъ Икономовъ, Злати Илиевъ, Лука Станковичъ, Христати Станковъ, Сава Д. Мънзовъ, Недѣлко Пандурски и известно време по-къснешния революционеръ Хр. Ботевъ¹⁶⁾, както и младитѣ момичета: Еленка Ярнчюкова, Екатерина Василева, Александрина Запрянова, Матилда Л. Поповичъ, Христина и Мария Христоверски, Константинови и Тодорка Чорапчиева¹⁷⁾.

Театралнитѣ представления, дадени отъ труппата на Войниковъ сж включвали въ програмата си и музикални забави, което нѣщо може да се

констатира отъ отзивитѣ публикувани въ в. „Дунавска зора“¹⁸⁾ основанъ отъ него¹⁹⁾ и отъ категоричното потвърждение на К. Атанасовъ, който казва: „И въ Мутения всѣка негова пиеса бѣ придружавана отъ оркестъръ, съставенъ отъ чужденци, най-вече чехи, учители по музика. Тѣ свирѣха, межди другото, хармонизирани музикални парчета отъ различни славянски мелодии, но най-много българска национална музика, стѣкмена отъ известния проф. Петричъ, по народность чехъ“²⁰⁾.

Но и въ Браила, както и въ Свишовъ, сънародникитѣ на Войниковъ не били по-великодушни къмъ него, защото съ увеличаване успѣха на неговата дейность, растѣли и враждебнитѣ прояви.

Така Василь Друмевъ му прави една строга, но несправедлива критика въ „Периодическо списание“²¹⁾, па и тѣзи, които издържатъ българското училище въ Браила, почватъ да затрудняватъ все повече и повече положението му.

(Следва)

Печат. „Просвѣщение“ — Варна

Борбата със себе си.

Единъ егуменъ, запиталъ едного отъ своитѣ калугери, що е сторилъ въ него день. Монаха отговорилъ, че толкова много работа ималъ него день, и всѣки день, та силитѣ му не биха стигнали, ако не му помагалъ Богъ. „Всѣки день, казалъ той, трѣбва да укротявамъ два ястреба, да задържамъ две сърни, да принуждавамъ два ленивеца, да надвия единъ червей, да изморя една мечка, и да се грижа за единъ боленъ.“ Удивлявайки се Егумена отъ отговора на монаха, поискалъ разяснение. „Двата ястреба сж моитѣ очи, които постоянно трѣбва да наблюдавамъ, за да не виждатъ злото. Даветъ сърни сж носетѣ ми, които трѣбва да пазя за да не ме заведатъ до грѣхъ. Двамата ленивеца сж ржцетѣ ми, които трѣбва да принуждавамъ да работятъ и да вършатъ добри дѣла. Червеятъ е моя езикъ, който трѣбва да въздържамъ, за да не говори много. Мечката е сърдцето ми, чиято гордостъ и самолюбие трѣбва да превия. А болия човѣкъ е цѣлото ми тѣло, което трѣбва да гледамъ да го не надвие чувствеността.“

Тази борба трѣбва да води всѣки отъ насъ противъ своитѣ безредни инстинкти, за да може да се посвети на своето призвание.

Изъ чуждия печатъ.

Вестникъ „Правда“ отъ 25 августъ т. г. се оплаква, че религиозното движение печелело почва и че заразявало дори членове отъ водачитѣ на „комсомола“. Цитира случката съ Иванъ Лартринъ, единъ отъ водачитѣ на военната подготовка на младежитѣ, който е поискалъ отъ комсомолския комитетъ да бжде освободенъ отъ повѣрената му служба, защото казва той: „Азъ съмъ вѣрующъ и не мога да бжда членъ на комсомола, чийто учение и доктрина сж противни на моята вѣра“.

Значи, не всичко е изгубено! Не единични сж вече случаитѣ, въ които млади интелигентни руски младежи смѣло да изповѣдватъ вѣрата си въ Христа и готовността да понесатъ всички последици. Шомъ престане терорътъ и преследванията, ще бждемъ свидетели на много затрогващи сцени изъ миналитѣ борби на руснацитѣ за праотеческата имъ вѣра.

Дано дочакаме този день, щото на ново мирътъ и любовта Христова да възсиятъ и възцарятъ между благородния и твърде близкъ намъ по кръвъ и сърдце руски народъ. Религията е нужда за сърдцето и съвестта, която науката е немошна да удовлетвори. До днесъ науката се указа некадърна да разгадае всемирната загадка, не ще я разреши и за напредъ по-добре. Тайната, която заобикаля нашата съдба, е храмътъ на религията, което ще рече, че догдето свѣтътъ свѣтува, ще има вѣрующа на земята.

Съобщава прот. П. Икономовъ.

Книжнина.

Въ редакцията се получиха следнитѣ книги и вестници:

„Пѣсни за учащата се младежъ“ отъ П. Калпакчиевъ 1940 г. В. Търново, цена 10 лв.

Автора желае да отвлече вниманието на младежта отъ модернитѣ шлагери. Между другитѣ пѣсни сж и следнитѣ:

Св. Кръстъ, Църквата, Молитва, Храмъ Божий, Св. Недѣля, Рождество и др. Препоръчваме я на нашитѣ читатели.

в. „Родина“ бр. 410, год. XXV — органъ на запаснитѣ подофицери въ България.

в. „Българска захаръ“ брой 12, год. XIV.

в. „Български бранителъ“ брой 116—117, год. XI.

в. „Нова младежъ“ бр. 7 год. 1, органъ на христ. ученич. д-ва, Варненска и Преславска епархия.

Изъ живота на епархията.

Съобщаватъ ни отъ Добричъ:

Негово Високопреосвещенство св. Варненски и Преславски Митрополитъ г. г. Иосифъ отъ 4 т. м. започна предначертаната отъ него обиколка на енорийитѣ въ Добришкото архиерейско намѣстничество. На 4.X., придруженъ отъ Добришкия Архиерейски Намѣстникъ, той посети селото Гелинджикъ. Цѣлото население на това село, както и християнитѣ отъ близкитѣ села бѣха се стекли съ цвѣтя въ ржце и кърпи да посрещнатъ своя, български, духовенъ архипастиръ.

Начело на посрещачитѣ бѣха енорийскиятъ свещеникъ, общинскиятъ кметъ и секретаръ-бирникътъ съ първенцитѣ на селото. Макаръ, че въ селото още нѣма учители, децата сжщо така бѣха приборани въ стройни редици съ цвѣтя въ ржцетѣ. Енорийскиятъ свещеникъ Стефанъ Георгиевъ съ прочувствено слово приветствува Архиерея, като започна съ библейскитѣ думи: „Благословенъ грядий во имя Господне“. Кметътъ съ хубави думи поздрави Негово Високопреосвещенство съ добре дошълъ и поднесе на Архиерея хлѣбъ и соль. Негово Високопреосвещенство се отправи къмъ храма, съпроводенъ отъ всички посрещачи, обси пванъ по пята съ цвѣтя. Много отъ женитѣ премѣтнаха върху рамената и ржцетѣ на владиката кърпи, споредъ тукашния обичай на посрещане за пръвъ пжтъ на новъ владика. Въ храма дѣдо Владика извърши водосвѣтъ, поржси всички и произнесе вдъхновено слово, което предизвика сълзи на умиление и радост, че сега вече християнитѣ ще се молятъ въ своя храмъ подъ ръководството на свой български свещеникъ на сладкия и понятенъ матеренъ езикъ. Словото на Архиерея обхвана всички страни на личния и общественъ животъ на християнитѣ. То бѣше програма, напжтствие на религиознитѣ, църковнитѣ, общественитѣ и държавни задлжения на християнитѣ. Най-характерното въ словото на дѣдо Владика бѣше бащинскиятъ тонъ, сърдечната молба и увещание съ любовъ да се приобщатъ християнитѣ къмъ живота на Българската държава и св. наша Църква. Дѣдо Владика не налагаше, не заповѣдваше, а молѣше, убеждаваше — и съ пѣленъ успѣхъ — християнитѣ да бждатъ вѣрни чада на св. българска Църква, добри граждани на България, строги изпълнители на нашия свободолобивъ законъ, предъ който всички сж равни и който има за цель добруването на всички. Заобикалянето на закона, подкупничеството, което се практикуваше отъ представителитѣ на чуждата власть до сега въ Добруджа, стана причина да рухне тиранията и да изгрѣе слънцето на свободата надъ нашата свещена земя.

Следъ божествената служба и словото си Негово Високопреосвещенство благослови по отдѣлно всички присжтстващи отъ старцитѣ до пеленачетата, като раздаде всѣкому за благословение и споменъ по една малка икона.

Сжщия день следъ обѣдъ Негово Високопреосвещенство посети с. Семизъ-алж, Добришка околия. Въ това село, както и въ с. Гелинджикъ черквитѣ свидетелствуватъ за една голѣма небрежностъ отъ страна на ромънското духовенство къмъ божий храмове. Независимо отъ това, при заминаването си влашкитѣ попове обрали всичко ценно отъ черквитѣ.

На 5. октомврий преди обѣдъ Негово Високопреосвещенство посети с. Куюджукъ. Нѣма да повторимъ начина на посрещане отъ страна на населението, което съ неизразима радостъ и голѣма любовъ излѣзе да приеме между себе си своя духовенъ началникъ и владика, нито ще цитираме думитѣ на Архиерея, които се изливаха като балсамъ върху раненитѣ души на измженитѣ род-

ни братя отъ чуждото двойно иго. Заслужава да споменемъ само това, че училището въ селото е изгорено умишлено отъ ромънитѣ, селскитѣ чешми сж повредени нарочно, храмътъ отъ покрива до св. олтаръ е разнебитенъ, а всички утвари и одежди сж ограбени и отнесени. Ромънскиятъ свещеникъ въ това село билъ единъ такъвъ пиянецъ, че въ време на служба заспивалъ въ св. олтаръ и ставало нужда пѣвецътъ да отива при него и да го почуква съ прѣстъ по носа, за да го разбуди. Селенитѣ разказваха на дѣда Владика какви мжки и теглила сж прекарвали подъ ромънска власть, какъ сж били ограбвани отъ властѣта и цинцаритѣ и сж били превърнати на безправи роби, които сж били бити безъ причина когато това е дохождало на ума на тиранитѣ. А нѣкой отъ жителитѣ на това село каже, че не е билъ битъ отъ ромънитѣ, ще излѣже, — така заявиха селенитѣ на дѣдо Владика. Напоследъкъ, преди да си заминатъ, представителитѣ на ромънската власть били едного отъ жителитѣ на селото до умиране. Залѣли го съ вода да се свѣсти и пакъ го били, като му нанесли и тѣлесна повреда. Голѣма е умразата на селенитѣ къмъ ромънитѣ. И кучетата ни, — казватъ тѣ, — мразѣха ромънитѣ. Постоянно ги лаеха и не млѣкваха ни дене ни ноше. Откакъ сж си отишли, не се чува въ селото ни куче да залае.

На 5. октомврий следъ обѣдъ Негово Високопреосвещенство пристигна въ гр. Балчикъ, кждето му бѣ устроено тържествено посрещане отъ духовенството на града, Кмета, Комеданта и всички официални лица заедно съ цѣлото гражданство. Приветственитѣ речи на Кмета и на адвоката . . . бѣха твърде много поетични и пропити съ голѣма любовъ и дълбока преданостъ къмъ духовния архипастиръ на новоосвободения градъ. Поднесени бѣха много и разкошни букети цвѣтя на дѣдо Владика, който трогнатъ до дълбочината на сърдцето си отъ всичко, що видѣ и чу, произнесе слово, което жителитѣ на Балчикъ ще помнятъ и повтарятъ до като сж живи. Следъ посрещането, дѣдо Владика се отправи въ св. храмъ, съпроводенъ отъ многобройното духовенство, което го придружаваше, отъ официалнитѣ лица и гражданството. Въ църквата се отслужи св. вечерня и водосвѣтъ. Тамъ Негово Високопреосвещенство произнесе второ вдъхновено слово. Вечерята се даде голѣма вечеря въ честъ на Негово Високопреосвещенство. На другия день дѣдо Владика извърши св. божествена литургия, презъ време на която ржкоположи въ дяконски чинъ г. Иванъ Ангеловъ, родомъ отъ с. Бовъ, Софийско, кан-

дидатъ за свещеникъ на с. Ботево, Варненско. Следъ божествената служба Негово Високопреосвещенство произнесе прочувствено слово, като изрази доволството си, че вижда цѣлото гражданство събрано въ божия храмъ на молитва. Трѣбва да отбележимъ, че храмътъ „Св. В. М. Георги“ въ гр. Балчикъ е единственъ, който е най-величественъ и красивъ отъ всички църкви въ Добруджа. При това само той е останалъ непокжтнатъ и неограбенъ отъ ромънитѣ, които задигнали само църковния капиталъ отъ 200,000 лей, внесени въ тѣхното министерство на изповѣданията, отъ кждето би трѣвало да се изискватъ и повърнатъ на църквата.

Умоляватъ се всички дописници да пращатъ статиитѣ си, писани на една страница. Адресътъ на редактора е: Протоиерей Петъръ Икономовъ ул. „Полков. Минковъ“ 24 — Варна.

Централниятъ секретариятъ на свещеническия съюзъ въ София е взелъ похвално решение да подари 5000 екземпляра християнски календарчета на църквитѣ въ новоосвободена Добруджа. Редакцията на „Хр. Защита“, отъ името на църквитѣ въ Добруджа, сърдечно благодари на Съюза. Ние, които бѣхме близо и по мѣсто, и по връзки съ Добруджа, докато бѣше поробена, най-добре можемъ да свидетелствуваме болката на християнитѣ отъвдъ за всичко българско и особено за всичко, което се отнася до религиозния животъ. Тайно, съ голѣмъ страхъ, сж били разпространявани тамъ много екземпляри отъ братственото календарче, което напомняше на българина-робъ кога отсамъ праднуватъ Коледа и кога Великденъ . . . Хвала на дарителя!

На 30 Септемврий т. г. въ село Ени-Махле — Добришко, се е състояло общоселско събрание, на което сж говорили кмета на селото г-нъ Св. Батемберски и енорийския свещеникъ Ст. Миленковъ, първия на тема: „Грижи на България за Добруджа“, а втория „Ролята на православната църква за освобождение то ни отъ турско робство“. Населението е изслушало съ голѣмо внимание двамата сказчици. Събраниято е завършило съ изпѣването на „О Добруджански край“ и „ура“.

Християнството има много форми и тенденции. Но въ основата на всичко стои Евангелието, Христосъ, Богъ. И като вникнемъ въ сжщността му, намираме, че то тоже е единъ могъщъ протестъ, но не само противъ социалнитѣ неправди, но и противъ личнитѣ.

Виното е тжга на душата, когато се пие много, причинява раздражение и свади.

Църковно настоятелство въ с. Падина, Провадийско.

Обявление

с. Падина, 7 октомврий 1940 год.

Обявява се на интересующитѣ се, че на 21 т. м. отъ 9 до 12 часа преди обѣдъ, въ канцеларията на кметския намѣстникъ ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаването подъ наемъ следнитѣ църковни имоти:

1. Зеленчукова градина отъ 30 дек. м. „До-село“.
2. Керемидарница.
3. Наемния периодъ за горнитѣ имоти е три години.
4. Първоначалната цена за зеленчуковата градина 400 лв. на декаръ годишно, а за керемидарницата 8000 лв. годишно.
5. Залогъ за участие въ търга 10%.
6. Данъка за зеленчуковата градина и водно право е за смѣтка на наемателя, а за керемидарницата за смѣтка на църквата.
7. Гербъ, публикации и др. сж за смѣтка на наемателя.

Тържнитѣ книжа сж на разположение въ канцеларията на църковното настоятелство, а въ деня на търга въ канцеларията на кметския намѣстникъ.

Отъ Настоятелството.